

Streptokokinfektioner

Streptokok infektioner i killinger

Når killinger under 1 uge dør, er det ofte på grund af blodforgiftning. Kolibakterie baseret blodforgiftning er den mest sandsynlige årsag i op til 10 % af disse dødsfald.

Der kan være mange grunde til blodforgiftning hos nyfødte killinger: For lidt opbygning af antistoffer (fordi killingen har fået for lidt råmælk, eller at hunkatten ikke selv har et tilstrækkeligt niveau af antistoffer og derfor ikke kan overføre nok til sine killinger), et højt niveau af sygdomsfremkaldende bakterier i fødselsvejen eller direkte fra hunkatten (via mælken eller i hendes spyt), uhygiejniske omgivelser, mangel på overførsel af antistoffer forårsaget af manglende dielyst, som så medfører at der bliver overført for få antistoffer til killingen.

Sygdomsfremkaldende bakterier kan overføres til killingen via hunkattens mund, via killingens tarm, kønsorganerne eller urinrørsåbningen eller via navlestrengen.

De 2 vigtigste veje for overførsel er fra hunkattens mund og via navlestregen. Killinger med gram-negative bakterielle infektioner kan/vil virke sunde og raske indtil et par timer før dødens indtræffen. Hos nogle killinger vil man se anstrengt vejtrækning som det eneste tegn på, at noget ikke er helt i orden.

Killingen vil meget hurtigt blive meget dårlig, fordi den holder op med at die og ofte vil ligge for sig selv og dermed blive afkølet. Hunkatte nægter ofte at have noget at gøre med killinger, der er ramt af streptokok infektioner. Diagnosen bliver som oftest først stillet via obduktion, hvis man udfører dyrkning af navlested, lever, milt, lunger etc.

Omphalophlebitis (navlesteds infektion) optræder når sygdomsfremkaldende bakterier fra hunkattens spyt eller fra omgivelserne, kommer i kontakt med killingens navlestreng. Ved en normal fødsel er det hunkatten som tygger navlestregen over nogle centimeter fra selve navlestedet. Navlestregen tørrer hurtigt ind og dette forhindrer normalt bakterier i at vandre gennem navlestregen ind via navlestedet. Hvis navlestregen er tygget af for tæt på kroppen, især hvis det er helt inde ved maven, så kan bakteriell infektion forekomme eller killingen kan få et navlebrok. En byld kan danne sig ved navlestedet, enten lige under huden eller inde i bughu-

len. Bakterierne kan også trænge ind via blodbanerne i navleleven (som er åben adskillige dage efter fødslen).

De 2 mest normalt forekommende typer af bakterier er E. Coli og Streptokok. Hvis man ikke lige ved, hvilken bakterie der er årsag til infektionen, skal man behandle med antibiotika, der kan bruges mod både gram-positive og gram-negative bakterier (Baytril 5 mg pr. kg plus Cephalixin 22 mg pr. kg – begge 1 gange daglig til killinger der er under 2 uger gamle).

Streptokok infektioner blev for første gang identificeret som dødsårsag hos nyfødte killinger, i 80'erne på UC Davis. Killinger der bliver ramt, dør som regel når de er mellem 5 og 10 dage gamle.

Der er for det meste ingen symptomer på, at der er noget galt, før et par timer før killingen dør. Dog vil man muligvis se, at killinger der er ramt, vil tage på i et lidt langsommere tempo end deres raske søskende. Man ser nogle gange en forbigående feber i de sidste 24 timer før dødens indtræden.

Killingerne bliver inficeret med bakterien via fødselskanalen og får den så at sige som fødselsgave af deres mor. Normalt er det ikke alle killingerne i et kuld der bliver ramt.

En byld ved navlestedet spreder sig inde i kroppen og ind i leveren og medfører betændelse i bughulen og blodforgiftning. Hos nogle killinger vil man se en byld ved navlestedet eller en hævelse ved navlestedet. Diagnosen bliver ofte bekræftet via dyrkning af navlestedet, leveren, bugvæggen eller lungerne ved obduktion. Streptokok infektioner kan også vise sig som en sekundær lidelse, hvor killingers lymfeknuder på halsen hæver meget op, når de er mellem 3 og 6 måneder gamle.

I nogle katterier vil man se at op til 100 % af de unge hunkatte (dvs. op til 2 år gamle) bærer på bakterien. Hunkattene er som regel selv sunde og raske. Det er som regel i hunkattens første kuld, at man vil se flest killinger blive ramt, hvis første kuld kommer inden hunkatten er 2 år.

Streptokok bakterien findes hos omkring 50 % af alle unge hunkatte i skeden.

Ældre hunkatte har oftest spontant skaffet sig af med bakterien. Hankatte kan også bære bakterien i forhunden på deres penis, dette kan medføre en hurtig spred-

ning i et katteri, især hvis katteriet ikke tidligere har været ramt.

Antibiotika kan ofte ikke bruges til at fjerne bakterien fra en hunkats skede. En enkel dosis af en kombination af Procaine og Benzathine penicillin, som gives til hunkatten når hun parres første gang, kan midlertidigt dæmpe Streptokok bakterien og dermed minimere risikoen for overførsel af bakterien til killingerne ved fødslen.

Killingedødeligheden er størst når bakterien optræder for første gang i et opdræt. Efterfølgende vil man se en forøget dødelighed i første kuld hos hunkatte som er kommet til i opdrættet, efter at bakterien er set første gang i opdrættet. Killinger, der bliver ramt, vil desværre som oftest nå at dø, før en effektiv behandling bliver sat i værk.

Da Streptokok er meget følsom overfor penicillin kan øvrige killinger i kullet, som ikke er ramt, behandles forebyggende med flydende Synulox (hver 12. time i mindst 5 dage)

Risikoen for dødelighed blandt killinger i et opdræt pga. af infektion med Streptokok bakterien kan forebygges: Ved fødslen bør navlestregen dyppes i en 2 % jodopløsning (kan pt. ikke fås i Danmark (2007), man kan istedet bruge Klorhexidin, kan fås på apoteket i håndkøb) Den jod vi kan få i Danmark er for stærk en opløsning og kan IKKE anbefales!

I opdræt som har været ramt af Streptokokinfektioner eller E Coli infektioner, kan man ved fødslen give killingerne en enkelt dosis af 0,25 ml af en 1:6 steril saltvandsopløsning af 150.000 enheder/ml Benzathine og Procaine penicillin G opløsning. Hunkatten skal også i forbindelse med fødslen have en enkelt dosis af samme kombination, hendes skal dog være uført.

Af Dr. Susan Little, oversat af Marianne Seifert-Thorsen, Luna-Tick Abyssiniere

Der er copyright på artiklen, og den må derfor ikke gengives uden forfatterens eller oversætterens skriftlige tilladelse.

Reference:

Blanchard P, Wilson D. Group G streptococcal infections in kittens. In Kirk RW, Bonagura JD (editors): Current Veterinary Therapy X: Small Animal Practice, W.B. Saunders, Philadelphia, 1989, pp. 1091-1093.

